E-post: post@bivdu.no.
Org.nr. 992 876 875
Kontaktperson:
Inge Arne Eriksen, tel. 915 20 202 / inge@bivdu.no

Besøk- og kontoradresse:
Kunnskapsparken, Markedsgt. 3, 9510 ALTA
Postadresse:
Rødsvingelveien 35, 9516 ALTA

Fiskeridirektoratet

Postboks 185 Sentrum

5804 BERGEN

Vår dato: 01.11.2026

Behandlet den 01.11.2026

Deres dato. 22.09.2026

Deres ref.: 26/27123

Sak 21/2026 Reguleringsmøtet – Bivdus forslag til regulering av fisket etter makrell i 2027

Til saksfremstillingen

Bivdu er en fiskeriorganisasjon med rett til innsyn, medvirkning og konsultasjon[1] i saker som berører sjøsamiske interesser. Finnmarkskommisjonens rapport for felt 7, Tanafjorden[2], underbygger også Bivdus krav om lokalbefolkningens fiskerettigheter basert på alders tids bruk og sedvane.

Fiskeridirektoratet har gjennom seks år unnlatt å gjennomføre konsultasjoner med Bivdu, og med det fratatt Bivdu å ivareta sjøsamiske rettighetshavere nødvendig innsyn og medvirkning i fiskeriforvaltningen. Bivdu mener dette innebærer brudd på sameloven og menneskerettighetene, samt saksbehandlingsfeil som kan medføre ugyldige vedtak.

Bivdu syns det er svært beklagelig å se at Fiskeridirektoratet i årets reguleringssaker ikke har fulgt departementets uttrykkelige ønske og føring om at konsekvensene av reguleringene for fiskere i sjøsamiske områder skal synliggjøres særskilt.

Bivdu finner det også vanskelig å se at Fiskeridirektoratet i årets reguleringssaker har fulgt departementets uttrykkelige føring om at konsekvensene av reguleringene for fiskere i sjøsamiske områder skal synliggjøres særskilt. Dette er særlig alvorlig når direktoratet samtidig unnlater å konsultere organisasjonen som ivaretar disse rettighetshavernes interesser.

Til tross for manglende lovpålagte konsultasjoner fremmer Bivdu - også i år - forslag til reguleringer. Bivdus forslagene må imidlertid vurderes i lys av at Bivdu ikke har fått nødvendig innsyn, medvirkning og konsultasjon i saken om fiske etter makrell i 2027:

[1] Jf. Sameloven: LOV 1987-06-12 nr 56, § 4.2 Konsultasjoner som omfatter forvaltning av statlige myndigheter, fylkeskommuner og kommuner i alle saker som angår eller kan innvirke på samer og de som bor i sjøsamiske områder som gjelder kultur, næring, språk og samfunn.
[2] Finnmarkskommisjonens rapport kap. 24 av 10.09.2026 - Utredning av rettigheter i Felt 7 Tana/Tanafjorden.

Bivdus forslag:

- *Når makrellen nå har etablert en fast vandring til kysten i Nord-Norge og Barentshavet må kyst- og fjordfiskerne få rette til å fiske makrellen som er i områdene.*
- *Kvoteandelen til åpen gruppe i makrellfiske settes til 6,12% av norsk totalkvote.*
- *Det avsettes en makrellkvote til kyst- og fjordfiske i samiske områder på 3 000 tonn som uavkortet skal fiskes av de mindre båtene u/15 meter.*
- *Maksimalkvoten for fartøy i åpen gruppe settes til 25 tonn.*
- *Det avsettes 200 tonn makrell (100 tonn til nord og 100 tonn til sør for 62° N) til landnotfiske etter dispensasjon, med et garantert minstekvantum på 15 tonn*

Bakgrunn

Makrellen har nå blitt et fast innslag i deler av SFR-området (Samisk rettighetsområde), og det er viktig at det kan gjennomføres et kyst- og fjordfiske etter de bestandene som vandrer inn hit. For at dette fisket skal kunne igangsettes, må de årlige makrellavsetningene være forutsigbare og av en viss størrelse.

Makrellen har gjennom de 20 siste årene lagt om sin vandring og kommer nå årlig inn fra Barentshavet. Sametinget og samiske fiskeriinteresser – også Bivdu - har årlig krevd å få tilgang på fiske av makrell når den er ved kysten og i fjordene i Nord Norge og i sjøsamiske områder.

I år og i årene som kommer vil kvoten på torsk, sei og hyse bli lave og det vil derfor bety svært mye at kyst og fjordfiskerne får fiske makrell i sine områder. Et økt makrellfiske for hjemmeflåten i SFR-området og i fjordene vil derfor være en kjærkommen inntekt for fiskerne her. Et makrellfiske i/på kysten og i fjordene i Nord Norge og i sjøsamiske områder vil også kunne spille en avgjørende rolle for fremtidig bosetting i mange små samfunn som alltid har levd av sine nære og lokale ressurser. Særlig viktig vil det være at befolkningen i Nord Norge og i sjøsamiske områder kan drive et fiske på makrell som et alternativ til fiske nå når kvoter for torsk, sei og hyse i kommende år blir lave.

Et kyst- og fjordfiske etter makrell vil også ha stor positiv betydning for økosystemet i fjordene ettersom makrellen er en ny art og en predator i fjordene som spiser betydelige mengder med yngel av kysttorsk og annen fiskeyngel.

Kvantumet til et lokalt makrellfiske på ca. 3 000 tonn i SFR-området vil kunne tas fra toppen av det eksisterende uttaket uten at grunnlaget svekkes merkverdig for andre aktører. Det kvantum som her er foreslått avsatt til fjord- og kystfiskerne, vil dessuten sikre råstofftilgangen og med dette skape arbeidsplasser på mottaks- og foredlingsanlegg i nord.

Med vennlig hilsen
Inge Arne Eriksen
Styreleder